

[Reflexe]

Ladislav Hejdánek

◆ diktát, česky, vznik: nedatováno ◆ poznámka: Hejdánkovo uvedení datace obsahuje pouze "12. 6."

◆ dictate, Czech, origin: nedatováno

[Reflexe]

[strojový, neredigovaný přepis – model Gemini Pro 3 preview]

12. 6. odpoledne

Reflexi náleží to, že se vrací zpět. A k čemu se vrací? Vrací se k nějakému intencionálnímu zaměření, které uchopuje něco, které se pojmově k něčemu vztahuje. Toto porozumění z největší části je také nějakou reflexí k čemusi ještě dřívějšímu.

Tedy jestliže se ukazuje v tomto postupu zpět, v pohledu na tento postup zpět – to jest v reflexi, která nahlíží, co to je reflexe nebo v čem je její základní charakteristika – ukazuje se jako cosi velmi základního nějaké to první, počáteční, původní porozumění. V tomto smyslu tedy je porozumění čímsi základním, čímsi velice důležitým. Ale není to možno říci jen tak generálně, aby se zapomělo na to, že ke každému porozumění náleží ještě jako jeho nezbytný vklad a nezbytná součást a dokonce nezbytná podmínka porozumění sobě, tedy sebeporozumění. To porozumění, které je na počátku, je něco jiného než to porozumění, které máme my nyní. Tedy ten dojem, že z toho porozumění, které máme nyní, vlastně vycházíme, je nutno doplnit tou skutečností, že aby toto naše vycházení nyní z toho aktuálního porozumění bylo možné, je to založeno, je zakotveno v mnoha vrstvách porozumění dřívějších. Jestliže to své aktuální porozumění chápu jako základ a východisko, svědčí to o vadnosti mé reflexe, zejména o vadnosti reflexe tohoto porozumění, tedy o vadnosti mého sebeporozumění. Tam, kde je ovšem vadné sebeporozumění, je vadné i pojetí toho, co je vůbec osoba, individuum, co je vůbec subjekt. K tomu sebeporozumění totiž je potřeba užít nějakých prostředků a tyto prostředky musí být nějak prověřeny. Když chci vycházet ze svého aktuálního porozumění, tak musím uvážit, že toto aktuální porozumění se vlastně vztahuje vždycky k něčemu. Ale když já si chci z tohoto porozumění udělat východisko, tak vlastně toto sebeporozumění činím předmětem reflexe. A v této reflexi rozumím nějak svému porozumění, nahlížím tomuto porozumění. Buď zapomínám na to, že to je moje porozumění něčemu, a zdá se mi, že jsem jenom u toho, čeho je to porozumění. Pak zapomínám na to, že to je mé porozumění a že tedy je tady něco, co je předpokladem, aby vůbec nějaké porozumění něčemu bylo možné. Ale v případě, že na to nezapomínám, pak vlastně činím toto své porozumění předmětem své reflexe, nové, další a pokouším se mu porozumět tak, že je nějakým způsobem pojmám. Uchopuji. Myšlenkově, pojmově. Že tedy logizuji.